

Εορτή Αγίου Νεομάρτυρα Δημητρίου

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Μαντινείας και Κυνουρίας

Διαφορετική θα είναι η εορτή του Αγίου Νεομάρτυρα Δημητρίου πολιούχου της πόλεως της Τρίπολης, που εορτάζεται σήμερα Μεγάλη Τρίτη 14 Απριλίου 2020, λόγω της πανδημίας του κορωνοϊού. Εξαιτίας των περιοριστικών μέτρων δε θα τελεστεί στο Ιερό Παρεκκλήσιο του Αγίου Νεομάρτυρος Δημητρίου η Θεία Λειτουργία των Προηγιασμένων Δώρων, ενώ για πρώτη φορά δεν θα τεθεί για προσκύνηση η Τίμια Κάρα στον τόπο του μαρτυρίου του.

Στις 22 Μαΐου, η μνήμη του αγίου Νεομάρτυρα Δημητρίου εορτάζεται μαζί με τη μνήμη του Αγίου Νεομάρτυρα Παύλου και αποτελεί ξεχωριστή μέρα για την Τρίπολη και την Ιερή Μητρόπολη Μαντινείας και Κυνουρίας.

Ό Νεομάρτυς Δημήτριος (Του π. Ιωάννου Σουρλίγγα)

Ό άγιος Νεομάρτυς Δημήτριος γεννήθηκε στήν Λιγούδιστα, σημερινή Χώρα τῆς

Τριφυλίας, περί τό 1779. Νωρίς έχασε τήν μητέρα του καί ἔζησε μέ τόν μικρότερο ἀδελφό του τήν ὀρφάνια, ἀλλά καί τή σκληρότητα τῆς δεύτερης συζύγου τοῦ πατέρα του. Ἔτσι ἀναγκάστηκε νά φύγει ἀπό τό χωριό του καί νά πάει στήν Τρίπολη γιά νά ἐργαστεῖ καί νά ζήσει. Ἐκεῖ ἔμπλεξε μέ μιά τουρκοπαρέα, πού τόν ξελόγιασε καί τοῦ βρῆκε ἐργασία μέν, ἀλλά ἔχασε τόν θησαυρό τῆς ψυχῆς του, ἀφοῦ ἀλλαξοπίστησε, ἔγινε μουσουλμάνος καί ὀνομάστηκε Μεχμέτ.

Ἀργότερα κατενόησε τό βαρύ του σφάλμα καί ἔφυγε ἀπό τήν Τρίπολη γιά νά φτάσει στήν Σμύρνη, ὅπου ἐργαζόταν μετανοημένος καί σκεπτόμενος πώς θά ξεπλύνει τή μεγάλη ντροπή. Πέρασε ἀπό τή Σμύρνη στίς Κυδωνίες καί ἀπό ἐκεῖ στή Χίο, ὅπου συνάντησε τόν ἅγιο Μακάριο, Ἐπίσκοπο Κορίνθου, ὁ ὁποῖος ἡσύχαζε ἐκεῖ. Στόν ἅγιο Μακάριο ἐξομολογήθηκε καί ἐκεῖ πῆρε τή μεγάλη ἀπόφαση, νά ἐπιστρέψει στήν Τρίπολη, ὅπου εἶχε ἀρνηθεῖ τόν ἀληθινό Θεό, καί νά ὁμολογήσει ὅτι εἶναι πάλι Χριστιανός Ὁρθόδοξος, ὅτι εἶναι ὁ Δημήτριος. Ἔτσι καί ἔγινε. Ἀφοῦ ἔφτασε στήν Τρίπολη, περνώντας ἀπό τό σεβάσμιο Μοναστήρι τῆς Παναγίας τῆς Γοργοεπηκόου, ὅπου διανυκτέρευσε, καί ἀπό τό Μερκοβούνι, ὅπου ξεκουράστηκε κάτω ἀπό ἕνα βαθύσκιο δέντρο (σήμερα στό τόπο αὐτό ὑπάρχει μεγαλοπρεπής Ἱερός Ναός ἐπ' ὀνόματι τοῦ Νεομάρτυρος καί εἶναι ὁ Ἑνοριακός Ναός τοῦ Μερκοβουνίου), καί ἀπό τόν Ἅγιο Νικόλαο τῶν Στρατῶνων (Ἐκκλησιάκι κοντά στό στρατόπεδο τῆς Τριπόλεως), συνήντησε τόν Ἀρχιερατικό Ἐπίτροπο τῆς Τριπόλεως, Ἱερέα Ἀντώνιο, ἐφημέριο τοῦ τότε Μητροπολιτικοῦ Ναοῦ τοῦ Ἁγίου Δημητρίου τῆς Τριπόλεως, στόν ὁποῖο ἐκμυστηρεύτηκε τή μεγάλη του ἀπόφαση. Μετά ἀπό λίγες ἡμέρες, τήν Τρίτη τῆς ἐβδομάδος τοῦ Θωμᾶ, 14 Ἀπριλίου τοῦ 1803, ὁμολόγησε μέ θάρρος καί παρρησία μεγάλη τήν πίστη του στόν ἀληθινό Θεό καί ἀξιώθηκε μαρτυρικοῦ στεφάνου, «τήν κεφαλὴν ἀποτμηθεῖς ὑπό τοῦ ἀπίστου τυράννου», πλησίον τῆς σιταγοῤᾳς τῆς Τριπόλεως, στόν τόπο ὅπου εὑρίσκεται σήμερα Ἱερός Ναός, τιμώμενος στή μνήμη του.

Τόν βίο του ἔγραψε ὁ Νικηφόρος ὁ Χῖος, μαθητής τοῦ ἁγίου Μακαρίου, καί ὁ Ἰωσήφ Νικολάου Καρώνης, τότε Διάκονος τοῦ Δεσπότη τῆς Τριπολιτσᾶς καί μετέπειτα Ἐπίσκοπος Ἀνδρούσης, ὁ ὁποῖος συνέθεσε καί τήν ἀσματική Ἀκολουθία πρὸς τιμὴν τοῦ Ἁγίου, εὐθύς μετὰ τό μαρτύριό του.

Ὁ Διάκονος Ἰωσήφ, παρηκολούθησε τήν πορεία πρὸς τό μαρτύριο τοῦ Νεομάρτυρος ἁγίου Δημητρίου καί διασώζει μέσα ἀπό τούς ὕμνους καί τό συναξάρι συγκλονιστικά στοιχεῖα.

Ἐνῶ ὁ Μάρτυς ὁδηγεῖτο στό μαρτύριο, οἱ Τριπολιτσιῶτες, ἀψηφώντας τόν φόβο, ἔτρεχαν κοντά του, μέ ἀναμμένα κεριά καί λιβανιστήρια, μέσα στά ὁποῖα ἔκαιαν θυμίαμα, καί τόν παρακαλοῦσαν νά δέεται γι' αὐτούς ὅταν θά βρεθεῖ στή Βασιλεία τοῦ Θεοῦ.

Μετά τήν ἀποτομή της τιμίας Κεφαλῆς του, ὁ Διάκονος Ἰωσήφ ἔβαψε τό μαντήλι του στό αἷμα τοῦ Μάρτυρος καί μέ αὐτό ἐσταύρωσε τό ἐτοιμοθάνατο παιδί τοῦ ἀδελφοῦ του, τό ὁποῖο ἀμέσως ἐθεραπεύθη. Πρόκειται γιά τό πρῶτο θαῦμα, τό ὁποῖο ἐπετελέσθη διά τῶν πρεσβειῶν τοῦ Ἁγίου καί μετά τό ὁποῖο πολλά ἄλλα ἐπηκολούθησαν, κυρίως θεραπείες δαιμονιζομένων.

Πολλοί ἐξ αὐτῶν φώναζαν: «Μᾶς ἔκαψε ὁ κοψοκέφαλος», ἐννοώντας τόν ἀποτμηθέντα τήν κεφαλὴν τρισμακάριον Δημήτριον. Τό Λεῖψανό του, ἀκέφαλο, τό πέταξαν οἱ Τοῦρκοι μετά τρεῖς ἡμέρες, ἔξω ἀπό τά τείχη τῆς πόλεως, ἀπ' ὅπου τό πῆραν εὐλαβικά τά ἅγια χέρια τῶν Μοναχῶν τῆς Ἱερᾶς Μονῆς τοῦ Ἁγίου Νικολάου τῶν Βαρσῶν καί τό μετέφεραν στό Μοναστήρι, ὅπου τό ἐνεταφίασαν μέ μαρτυρικές τιμές ἐντός τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ. (Ὁ τάφος του δεικνύεται μέχρι σήμερα, δεξιά τῶν εἰσερχομένων στό Καθολικό τῆς Μονῆς).

Ἡ ἁγία Κάρα του ἐτάφη ἐντός τοῦ Ἱεροῦ Βήματος τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ τοῦ Ἁγίου Μεγαλομάρτυρος Δημητρίου Τριπόλεως, πίσω ἀπό τήν Ἁγία Τράπεζα, ἀπό τόν Ἱερέα – Οἰκονόμο π. Ἀντώνιο. Ἐκ τοῦ τόπου ὅπου ἐτάφη ἡ ἁγία Κάρα ἀνέβλυσε μύρο. Σήμερα ἡ ἁγία Κάρα εὐρίσκεται στόν Ἱερό Μητροπολιτικό Ναό τοῦ Ἁγίου Βασιλείου Τριπόλεως, σέ ἀργυρά Λειψανοθήκη, τοποθετημένη σέ καλλιμάρμαρο Προσκυνητάρι.

Τά ὑπόλοιπα Λεῖψανά του τοποθετήθηκαν κατ' ἀρχάς μετά τήν ἀνακομιδή (1909) σέ ξύλινη λειψανοθήκη καί ἀργότερα σέ ἀργυρά, ἡ ὁποία τά τελευταῖα ἔτη, ἐπί τῆς ἡγουμενίας στή Μονή Βαρσῶν τοῦ νῦν Μητροπολίτου Πατρῶν κ.κ. ΧΥΣΟΣΤΟΜΟΥ, ἀντικαταστάθηκε μέ ἄλλη βαρύτιμη ἀργυρά λάρνακα, ἡ ὁποία τοποθετήθηκε σέ ξυλόγλυπτο κουβούκλιο ἐντός τοῦ Καθολικοῦ της Ἱερᾶς Μονῆς.

